

Komparace výsledků testů herních dovedností a herního výkonu u žáků vybrané ZŠ

64 stran, abstrakt v jazyce českém a anglickém, 2 obrázky, 8 tabulek a 12 grafů zakomponovaných v textu, 20 odkazů v přehledu tištěné literatury a 7 odkazů na internetové zdroje, 3 přílohy

Předložená bakalářská práce se zabývá tematikou z prostředí tělesné výchovy na 2. stupni základních škol. Na katedře sportovních her UK FTVS představuje takový námět spíše raritu, neboť převážná většina studentských závěrečných elaborátů směřuje do oblasti sportovního výkonu. Práci lze proto uvítat, avšak je zajímavá nejenom ze zmíněného hlediska.

Práce si klade za cíl srovnat výkony v testech herních dovedností s herními výkony (v utkání). Pro větší objektivitu jsou k této komparaci zvoleny, resp. vybrány tři sportovní hry, a sice florbal, fotbal a házená. Jde bezpochyby o správnou volbu, jakkoli všechny tři sportovní hry identifikují v přehledu určité klasifikace jeden typ. Nicméně zárukou rozdílnosti mezi nimi je způsob ovládnání společného předmětu.

Z takto stanoveného cíle následně jednak vyplývají úkoly práce pro vlastní zpracování, jednak jsou vyvozeny dvě hypotézy.

Hlavní - obecně vzatou metodou sběru dat se stává pozorování. Upřesněním nese tato metoda v rámci svého výzkumného uplatnění povahu diagnostiky. O ní se v metodologické části práce podrobně pojednává a rozebírá se; zvláštní pozornost je věnována testování ve sportovních hrách. Získaná data jsou předkládána prostřednictvím výsledkové části v tabulkových přehledech, poté zpracována matematicko-statistickými postupy a ve finální fázi dokládána grafickými ztvárněními.

Objektem šetření, které bylo předem schváleno etickou komisí UK FTVS, jsou žáci (a zřejmě i žákyně) dvou tříd II. stupně základní školy v Českém Brodě. V aspektech hlavní komparace tvoří jeden ze sledovaných souborů žáci 6. třídy, druhý žáci 9. třídy. Na souboru žáků 9. třídy byla také ověřena efektivita požadavků určených rámcově vzdělávacím programem. V rámci diagnostických přístupů, stanovených předpoklady šetření, byl sběr dat zajištěn třemi zkušenými hodnotiteli.

Práce má velmi dobrou úroveň. Je přehledná a svým uspořádáním vyhovuje nárokům empirického výzkumu. Na úvod a dobře zpracovaná teoretická východiska, v jejichž závěru se konkretizují cíl, úkoly práce a hypotézy, navazuje podrobně zpracovaná metodologická část. Údaje, získané převážně diagnostickou činností tří posuzovatelů, jsou podrobeny analýze a zveřejnění ve výsledkové části. S výsledky se polemizuje v diskusi; závěr práce jednu hypotézu potvrzuje, druhou nikoli.

Práce má předpoklady pro eventuálně další uplatnění a v tomto směru ji lze považovat za pilotní studii. Byla by škoda toho nevyužít. Na druhou stranu, a možná právě v aspektech potenciálně příští aplikace, si dovolíme i několik kritických poznámek. Určitou nesrovnalost shledáváme např. v popisu „sledovaných souborů“, kdy se hovoří pouze o žácích – myšleno v mužském rodě. V dalších pasážích práce se však dozvídáme, že realizace šetření se týkala i ženského či lépe dívčího pohlaví. Dále to již necháme bez komentáře, ale v souvislosti s tím se nabízí řada kontroverzních i praktických otázek.

Jiný problém, který se – dlužno podotknout – vyskytuje v poslední době téměř ve všech pracích s problematikou sportovních her, shledáváme u svévolného používání pojmu „hra“. „Hra“ jest filosofickou kategorií a jako takovou ji nelze kontextuálně slučovat s tím, čemu při realizaci sportovních her terminologicky lépe vyhovuje např. např. „herní činnost“, „herní výkon“, „herní děj“ ... Výjimku tvoří tenis, kde výraz „hra“ (game) představuje úřední označení pro určitou část utkání.

Poslední kritickou poznámku máme k zaměňování fenoménu techniky (= způsob provedení) herních činností jednotlivce s fenoménem herní dovedností. Problém má zase obecnější povahu a dotýká se jak praxe, tak velmi často a bohužel i teorie. Spočívá v tom, že vnímá herní dovednost toliko z pohledu techniky provedení herní činnosti, nikoli v kontextu všech herně výkonových faktorů a tím, co je proto třeba prostřednictvím motorického učení udělat. Výsledkem, myšleno v prostředí sportovních her, je značně vysoký stupeň neúspěšnosti a na problém, vyskytne-li se, je třeba podle našeho názoru důrazně upozornit. K takovému případu dochází i u předložené práce, kde se „IHD“ jednoznačně spojuje

s obsahem testů a tímto obsahem není nic jiného, nežli způsob provedení určených herních činností jednotlivce.

Uvedené připomínky neznamenaají z naší strany nějakou principiální změnu v hodnocení, které jsme v recenzi již naznačili. Nicméně otázky, které z toho mohou vyvstat, se určitě stanou předmětem jednání obhajoby.

Práci doporučujeme k obhajobě.

V Praze 1.9.2017

PaedDr. Michael Velenský, PhD.